

Rokiškio VB
Bibliografijos, informacijos
ir kraštotyros skyrius

*Kas gražu, atsilieps, kas
teisinga, nemirs, nors vandenim,
kalnais apklotum.*

Vaižgantas

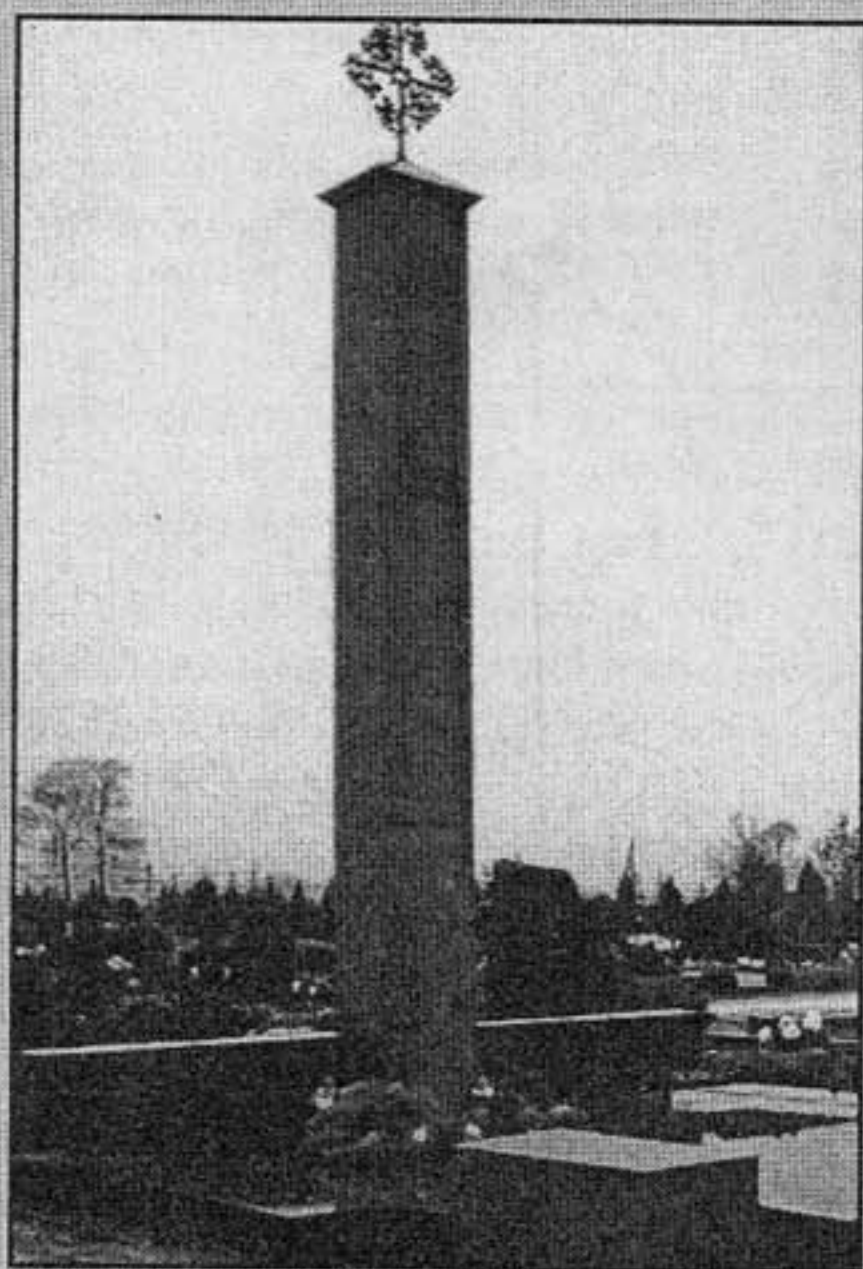
Rokiškis

PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų laikraštis

1999 m. sausio 13 d. trečiadienis. Nr. 3. (83) Kaina 0,80 Lt.

Šiandien - Laisvės gynėjų diena

Paminklas Alvydui Matulkai.

1989 - ujų rugpjūčio 23 - osios Baltijos kelias parodė: mes esame!

1990 - ujų kovo 11 - oji paskelbė: Lietuvos valstybė yra!

1991 - ujų sausio 13 - oji patvirtino: mes būsimė!

Sausio 13 - ają, Kruvinąjį sekmadienį, Lietuva ant laisvės aukuro paaukojo 13 savo patriotų. Tarp jų buvo ir mūsų rajono Bajorų kaimo vaikinai Alvydas Matulka. Jis, kaip ir kiti jo bendražygiai, po mirties apdovanotas I laipsnio Vyčio Kryžiaus ordinu. Kalneliško kapinėse valstybės lėšomis jam pastatytas paminklas...

Kaip tą atmintiną sausio sekmadienį vystėsi įvykiai Lietuvos širdyje - sostinėje Vilniuje - Jums, gerbiami skaitytojai, primename antrame laikraščio puslapyje.

Na, o priede
"Salvinija" Janina
žavisi narsiais vyrais.

Įteiktos "Pragiedrulių" taurės

Obeliuose surengtas dar vienas krepšinio turnyras - šį kartą dėl "Rokiškio pragiedrulių" taurių. Reportažas iš turnyro - trečiame puslapyje.

Viščiukai ir vištos – ant stalo!

Troškintos šlaunelės

6 šlaunelės (1,2 – 1,5 kg), 3 svogūnai, 3 skiltelės česnako, šaukštas vištienai skirtų prieskonių, 3 pomidorai, 3 saldieji ankštiniai pipirai (žalias, raudonas, geltonas), 1,5 stiklinės rūgštaus rožinio vyno, 3 šaukštai alyvų aliejaus, druskos.

Viščiukų šlauneles nuplauti, nusausti, apkepti aliejuje ir išimti iš keptuvės, o likusiose riebaluose pakepti juostelėmis supjaustytus svogūnus, sutrintą česnaką. Tada į juos sudėti apkepintas viščiukų šlauneles, suberti prieskonius, supilti vyną, pasūdyti ir viską troškinti 15 min. Paskui sudėti nuluptus, skiltelėmis supjaustytus pomidorus, išvalytus bei susmulkintus saldžiuosius ankštinius pipirus ir troškinti dar 20-30 min. Baigiant troškinti (likus 10 min.), sudėti alyvuoges.

Troškintas šlauneles patiekti į stalą užpiltas padažu, su bria ryžių koše. (6 porcijos)

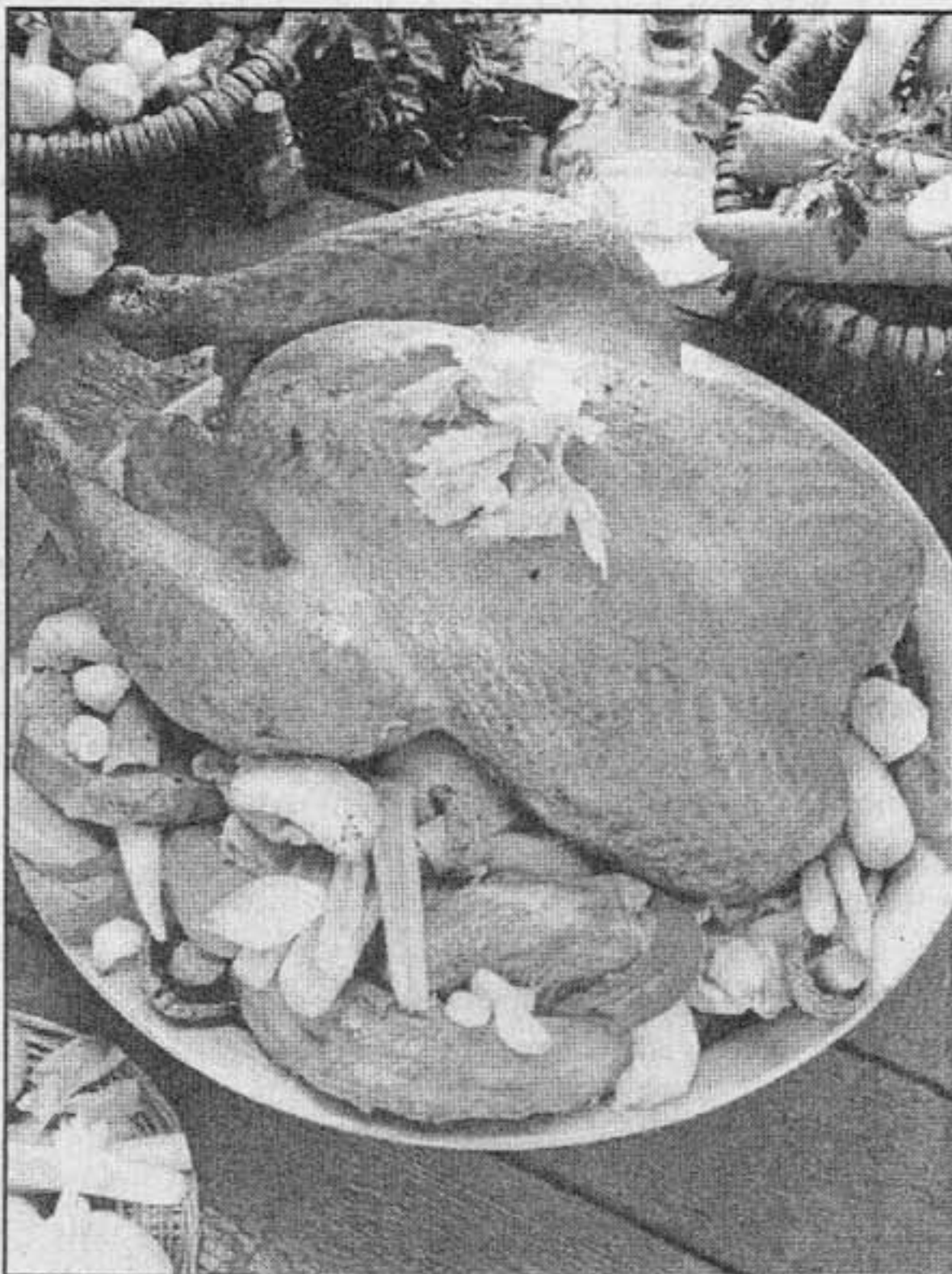
Pikantiškas troškiny su vištiena

800 g viščiuko (gali būti tik sparneliai ar nedidelės šlaunelės), 250 g kumpio, 250 g parūkytos dešros, skardinė marinuotų (400 g) arba 500 g šviežių pomidorų, 70 g pomidorų pastos, 1,5 stiklinės ryžių, 2 saldieji ankštiniai pipirai, 2 svogūnai, 3 šaukštai aliejaus, 0,5 šaukštelio "Tabasco" padažo, druskos.

Troškintuve arba karščiui atsparaus stiklo inde su sandariu dangčiu įkaitinti aliejų ir jame patroškinti susmulkintus svogūnus ir kubeliais supjaustytus saldžiuosius ankštinius pipirus (troškinant įpilti šaukštą vandens). Paskui sudėti nuplautą ir supjaustytą vištieną, kubeliais susmulkintą kumpį, stambiais gabaliukais supjaustytą dešrą, supilti marinuotus (šviežius nulupti) supjaustytus pomidorus, pomidorų pastą, "Tabasco" padažą ir pasūdyti.

Troškintuvą uždengti ir viską troškinti apie 10 min. Tada suberti šaltu vandeniu nuplautus ryžius ir įpilti stiklinę vandens. Troškintuvą vėl uždengti ir apie

radusiu kepat, arba šaltą su pikantišku padažu.

Vištienos salotos

300 g keptos viščiuko krūtinėlės, 2 apelsinai (350 g), 2 obuoliai (300 g), skardinė konservuotų baltųjų pupelių (400 g), 200 g majonezo, 2 šaukštai petražolių lapelių, šaukštas citrinos sulčių, cukraus, druskos, pipirų.

Mėsą supjaustyti kubeliais. Apelsinus nuplauti, nusausti, nulupti, išdalinti skiltelėmis, o jas supjaustyti stambiais gabaliukais. Obuolius nulupti, išimti sėklalazdžius ir supjaustyti kubeliais. Papeles išimti iš skardinės ir nuvarvinti skystį. Visus komponentus sumaišyti, supilti majonezą ir suberti petražoles. Salotas pasūdyti, pagardinti cukrumi, pipirais, citrinos sultimis ir išmaišyti. (4-6 porcijos)

Viščiuko salotos su ananasų kompotu

Virtas arba keptas viščiukas, ananaso kompoto indelis (0,5 litro), 3 kietai virti kiaušiniai, 10-15 konservuotų šparagų viršūnėlių, 2 šaukštai smulkiai supjaustytų graikiškų riešutų, salotų lapų, druskos.

Padažas: po 5 šaukštus majonezo ir grietinėlės (12 proc.), šaukštelis neaštrių garstyčių, šaukštelis kario.

Papuošimui – kietai išvirtas kiaušinis.

Nulupti viščiuko odele, išimti kauliukus. Mėsą ir ananaso griežinėlius supjaustyti smulkiais kubeliais, kiaušinius ir petražoles sukapoti, suberti į dubenį, sudėti likusius komponentus. Majonezą išmaišyti su grietine, garstyčiomis ir kario prieskoniais. Padažą paskaninti druska. Salotas atsargiai išmaišyti su padažu, sudėti į išklotą salotų lapais salotinę ir papuošti.

Parengė

Jolita Kaškevičienė

45 min. viską troškinti ant mažos ugnies, retsykais pamaišant. Jei patiekalas pradės svilti, o ryžiai dar nebus minkšti, įpilti truputį karšto vandens ir dar šiek tiek patroškinti. (6-8 porcijos)

Viščiukas su džiovintais vaisiais

Didelis viščiukas, 150 g sviesto, po 50 g džiovintų slyvų ir kriaušių, ½ litro rūgpienio, 2 šaukštai aštrių garstyčių, ryšulėlis petražolių, druskos.

Viščiuką įdaryti nuplautomis džiovintomis slyvomis, kriaušėmis ir sukapotomis petražolėmis. Gerai užsiūti. Pasūdyti, įtrinti garstyčiomis, sudėti į puodą, užpilti rūgpieniu ir palikti nakčiai šaldytuve. Troškintuvą patepti sviestu ir įdėti iš marinato ištrauktą viščiuką. Kepti 40 min. įkaitintoje iki 200° C orkaitėje. Galima patiekti karštą su padažu, atsi-

Janina

Tuoju po Naujųjų mano gimtadienis. Anksčiau tai buvo didžiausia šventė, sukeldavusi namuose tvarkymosi, pirkimo jaudulį. Jau keli metai iš eilės, pagalvojus apie artėjantį gimtadienį, mane užplūsta gaudulys, tikra depresija. Dar vienų metų našta prislegia pečius. Ištraukiau vakare iš šaldytuvo per Naujuosius nebaigtas suvalgyti silkes, papjaustysiu dešrėtės ir kumpelių, susėsime su Alfuku prie to paties stalo, valgysim. Kaip visada, išgersim po taurę šampano, po to – skaidriosios. Ir aš, kaip paprastai, paleisiu dūdas. Taip gaudu, taip gaila savęs pasidarys...

Ir vėl Alfonsas sėdės kaip stuobrys šalia manęs ant nušiuosios virtuvinės taburetės ir bandys paguosti. Ir nesupras, kas man užaina, ko žliumbiu. Bandys nudžiuginti kukliu dėmesiu – turguje pirktais pačiais pigiausiais kvepalais. O aš žliumbiu, ir tiek... Man taip savęs gaila pasidaro, taip gaila. Mąstysiu apie gyvenimo prasmę – kažgi, yra tokia ar ne? Tarsi iš šalies matysiu du pagyvenusius žmones, susėdusius aptriušusioje virtuvėje – tai mes su Alfuku. Ach, nieko nevertas tas mano gyvenimas! Arba ne – vertas tik pigių kvepalų... O aš kailinių norėjau. Kas man gali padovanoti kailinius? Tas apšepęs kresnas vyriškis, kurio pavardę štai jau trečia dešimtis metų nešioju? Toks geriausiai atveju dirbtinių gėlių puokštę parneš ir dar drįs džiaugtis: "Juk, Petrut, va, kokių kvietkų ga-

vau, ilgai nevystančios".

Kuo labiau mane ramina ir guodžia vyras, tuo gaudžiau ir beviltiškiau ateitis atrodo. Ir ko aš ėjau tada į tą gegužinę! Tokia graži, pačiame žydėjime pana, tėvų iš-

Mulkis

čiustyta, palepinta. Kaip nekrisiu į akį jaunam bernui, iš gretimo kaimo motociklu atburzusiam. Kodėl neklausiau tėvo ir motulės, kai sakė: "Mokslus baik, žmogumi būsi, o ne į bernus dairykis". Būčiau dabar teisėja ar daktarė – nereiktų žliumbti.

Visą gyvenimą prastovėjau už prekybos parduotuvėje, dabar turguje vargstu, rankos, skruostai nušalę, vėjo nugairinti. Ir ko leidau tada tam Alfonsui galvą susukti, kodėl nepagalvojau, kad ateity gailėsiuos? Tiesą sakant, Alfonsas mano – geras žmogus. Bet geras žmogus – dar ne profesija. Gamykloje prie staklių pradirbo pusę savo gyvenimo, buvo gerbiamas ir giriamas, iš garbės lentos šypsojosi. O dabar? Nei jo darbščių rankų, nei jo paties gamyklai nebereikia. Jaunesnių nebereikia, ką kalbėti apie žilstelėjusius. Toks ten jų darbas – kada dirba, kada ne, namo parnešamo gyvenimo minimumo argi užtenka? Parnešęs tiesia pluoštą litų ir gaudžiai žiūri – imk, Petrut, verskis, šeimos galva uždarbį parneš. Taip pikta man ta-

da, mulkiu norisi Alfonsą išvadinti, kad nieko geriau sugalvoti nesugeba, bet...

Atleisk Viešpatie, kartais įsivaizduodavau, kad Alfukas mirė, aš dažnai lankau jo kapą, begedėdama numetu kokių 50 kg, nuo ašarų ir sielvarto oda tampa lygi ir šviežia. Mane įsimyli toks valdininkas ar elegantiškas verslininkas. Ir mes lankomės visokiuose vakarėliuose ir puotose. Mane rodo per televizorių, išrenka kažkuria tai elegantiškiausių Lietuvos moterų. Visos buvusios kaimynės ir

kaimo draugės sprogsta iš pavydo. Bet gal čia jau per daug? Ne, geriau jau mes su Alfuku išlošiamo Aukso puodą. Alfonsas tampa kokios firmos generaliniu direktoriumi, aš – jo pavaduotoja. Tik vadovaujam, tik įsakinėjau. Vakare einam į puotą. Gal net pas merą į svečius. Mano Alfukas vilki tamsų smokingą, kalba angliškai. Svečiuose mes visi protinškai pakalbame apie svarbias miesto problemas – didėjantį nedarbą, šilumos kainas. Ačiū Dievui, tas mums negresia. Po puotos grįžtame į namus – tvarkingai prižiūrimą triaukštį mūrinių. Kitą dieną išskrendame su Alfuku atostogauti į šiltus kraštus. Štai kur gyvenimas, štai kur prasmė! Štai kur mano vieta ir tikroji misija!

O dabar... "Neverk, Petronėl, visi skurstame. Už butą dar susimokame, pavalgyti turime. Ko mums dar trūksta?" – apkabinęs mane guodžia Alfonsas. Mulkis...

Jeigu šalia vyro graži moteris, vadinasi, jis jos vertas...

Atkelta iš 5 psl.

- Moteris Rokiškio gatvėse. Kokios jos jūsų akimis?

- Gal geriau išduosiu paslaptį. Kiek teko pabendrauti su Rokiškio atvykusiais teatralais ar kitais svečiais, jie mūsų moterims negaili komplimentų. Mano nuomone, Rokiškio moteris madingos, rūpinasi savimi, elegantiškos.

- Ar galima iš apimtos kompleksų, nepasitikinčios savimi, prastos laikysenos ir eisenos merginos padaryti gulbę – manekėnę?

- Galima. Reikia noro ir žmogaus, ku-

ris panelę užvestų ant kelio, kuriuo toliau jau eis pati. Tai gali būti ir ne žmogus, o pavyzdžiui, meilė.

- Ką pasakytumėte apie moterį, kuri prastai save vertina?

- Liūdina. Prasta nuomonė apie save – gyvenimo stabdis. Niekas kitas neatneš laimės, pasitikėjimo savimi, tik pati.

- Jūsų patarimas toms, kurios nori būti gražios, madingos, bet turi ploną piniginę?

- Reikia didelio noro. Kai turi kantrybės ir gabumų – siūti, megzti, modeliuoti pačiai. Dideles galimybes gražiai atrodyti tei-

kia labdara. Elegancija, grožis prasideda nuo pakeltos galvos, drąsaus žvilgsnio.

- Kokių vyrų vertos žavios moteris?

- Jeigu vyras drįsta viešai atkreipti dėmesį į žavią moterį, vadinasi, jis pats save laiko ne iš kelmo spirtu. Sako, graži moteris vyrą puošia. Jeigu tokia moteris šalia vyro – vadinasi, jis jos vertas.

Neringos linkėjimai "Pragiedrulių" skaitytojams: išlikti jauniems širdimi, nesvarbu, kiek jums metų. Blogiausia matyti jaunus "senius" – prigesusiomis akimis, išblėsusiu entuziazmu.

Mamos, auginančios šiek tiek kompleksuotas dukras, tikriausiai jau suprato, kad padėtis – ne be išeities. Jei nemokate, nežinote, ką ir kaip joms patarti, tai galėtų padaryti studija "Gracija".

Nepalieka likimo valiai

Ernestas Čižinauskas

Pandėlio seniūnijoje yra daugiau kaip 120 socialiai remtinų šeimų, invalidų, vienišų nusenusių žmonių, kuriems reikalinga įvairi pagalba, o kai kuriems – net nuolatinė priežiūra. Kaip papasakojo šios seniūnijos socialinės paramos inspektorė Regina Greviškienė, praėjusiais metais daugiavaikėms šeimoms buvo laiku išmokėtos pašalpos, kompensacijos už kurą, nuvežta dovanėlių švenčių proga.

Pačiame Pandėlyje, Puodžialaukėje, Martinonyse, Suvainiškyje, Panemunyje yra nusenusių vienišų žmonių. Jiems padėti buityje, nupirkti maisto produktų, atlikti kitas paslaugas pasitelkta 12 žmonių.

Seniūnijai iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos buvo skirta 3 tūkstančiai litų, kurie buvo išdalinti 18 – kai daugiavaikių šeimų. Rajono savivaldybė, Gailestingumo fondas parėmė apie 20 šeimų, našlaičius ir pirmos grupės invalidus.

Šiuo metu seniūnijoje baigiama paskačiuoti, kiek ir kam greitai laiku reikės kompensacijų už kurą, ieškoma galimybių, kaip labiau paremti neįgaluosius.

Pasak pašnekovės, labai svarbu laiku aplankyti atokiausiame vieniemyje gyvenantį, įvairias negandas patyrusį žmogų, pagal galimybes jam padėti.

Parodoje "Kristaus gimimas"

Janina

Rokiškio krašto muziejuje dar rytoj veiks kūrybinė paroda "Kristaus gimimas".

Tokią parodą pravartu pamatyti kiekvienam, nusivesti į ją vaikus. Kiekvienas iš mūsų – nuo mažo iki suaugusio – Kristaus gimimą įsivaizduojame savaip. Tą liudija ir parodos autorių darbai. Darželinukų, moksleivių piešiniai, kolektyviniai darbai – preciziškai nudailintos, kruopščiai sukurtos prakartėlės, panau-

dojant gamtos medžiagą (sausas gėles, nendres, samanas, medį), keramiką.

"Romuvos" vidurinės mokyklos, darželių "Varpelis", "Ažuoliukas", "Nykštukas", Obelių vidurinės mokyklos jaunieji dailininkai eksponuoja savo piešinius.

Parodoje darbais džiugina Ruželių šeima iš Rokiškio, Pajedų šeima iš Jūžintų, rokiškietė P.Ivanauskienė, Bajorų mokyklos pirmaklasiai ir kiti.

Autorės nuotrauka

Rokiškietės E.Miškūnienės keramika.

Ugnyje žuvo trys žmonės

➤ Sausio 6 d. 2.25 val. gautas pranešimas, kad Lukštuose dega J.V. gyvenamasis namas. Gaisro metu žuvo namo savininkas, gimęs 1919 metais. Žmogus name gyveno vienas. Ugnegiasiai spėja, kad ugnis plykstelėjo nuo cigarečių.

➤ AB "Rokiškio auto-transportas" sargų saugomoje teritorijoje išplėsti du automobiliai "Man". Iš vieno pavogta 30 butelių aliejaus, iš kito – krovinių tvirtinimo diržai.

➤ Juodupės gyventojas A.Z. pranešė, kad iš namo Pergalės gatvėje koridoriaus dingo rudos spalvos odinė striukė su pinigine, kurioje buvo A.Z. ir J.Z. vairuotojo pažymėjimai, automobilio "Audi-100" dokumentai ir 400 Lt.

➤ Sausio 6 d. apie 19.25 val. rokiškietis R.Ž. automobiliu "Mitsubishi Lancer" Laisvės gatvėje partrenkė stailę į važiuojamąją dalį išbėgusį V.B. Pėsčiasis paguldytas į ligoninę.

➤ Sausio 6 d. 17 val. Daliečių kaime sulaikytas automobilis "VW Passat", ku-

rį vairavo panevėžietis R.M. Automobilyje rasti 8 litriniai buteliai su bespalviu skysčiu, turinčiu alkoholio kvapą.

➤ Margėnų kaime iš P.N. pirties dingo apie 4 kg lašinių.

➤ Gautas pilietės L.J. iš Rokiškio Kauno gatvės prašymas iškelti baudžiamąją bylą S.J., gyvenančiam Juodupėje, dėl piktybinio vengimo išlaikyti vaikus.

➤ Sausio 7 d. apie 23.30 val. kelio Daugpilis – Rokiškis – Panevėžys 41 – me kilometre šiaulietis I.B., vairuodamas vilkiką MAZ-54329 su puspriekabe, krauta lentų, sprogus kairės pusės priekinio rato padangai, nuvažiavo nuo kelio ir apvirto. Vairuotojas paguldytas į Rokiškio ligoninę.

➤ Sausio 8 d. apie 1.05 val. kilo gaisras Baranautiško kaime, A.P. gyvenamajame name. Sudegė namas, ugnyje žuvo du žmonės. Gaisro priežastis aiškinama.

Iš policijos suvestinių

Sausio 5 – 8 dienomis policijos pareigūnai nubaudė 8 neblaivius piliečius, pasirodžiusius viešose vietose, sulaukė 24 kelių eismo taisyklių pažeidėjus (5 vairuotojai buvo neblaivūs). Registruotas 1 smulkaus grobimo atvejis, 4 vagystės. Kilo du gaisrai.

➤ Atliekant parengtinį tyrimą baudžiamojoje byloje dėl apgaule pasisavintos produkcijos iš žemės ūkio bendrovės "Vengerynė", nustatyta, kad V.K., 1997 m. dirbęs UAB "Markontis" direktoriumi, prisistatęs S.Č., suklautojo sutartį tarp bendrovių "Markontis" ir "Vengerynė", įgaliojimą bei čekį.

Kaimo problemas nagrinėjome "Pragiedrulių" surengtame apvalaus stalo pokalbyje su Seimo nariais Vaclovu Lape, Petru Šalčiumi, rajono vadovais, ūkininkais. Šią temą nusprendėme pratęsti, todėl mūsų korespondentas Stasys Varnecas pokalbiui pakvietė rajono žemės ūkio skyriaus vyriausiąjį specialistą kaimo reikalams Antaną KUMPAUSKĄ.

- Ūkininkas – skambus ir garbingas vardas. Kiek šiuo vardu šaukiama mūsų rajono piliečių?

- Sausio pirmą dieną rajone buvo registruota 2793 ūkininkai. Jiems priklauso 32671 hektaras žemės.

Ūkius skirstome į grupes pagal turimos žemės plotą. Gausiausia grupė, kuriai priklauso ūkiai nuo 3,1 iki 10 hektarų. Tokių rajone yra 1576. Nuo 10,1 iki 20 hektarų – 860, nuo 20,1 iki 30 – 217, nuo 30,1 iki 40 – 69, nuo 40,1 iki 50 – 36, daugiau kaip 50,1 hektaro – 23. Yra ūkių kategorija nuo 0,3 iki 3 hektarų. Tai specializuotieji ūkiai, užsiimantys, pavyzdžiui, grybų auginimu ir kt. Ūkininkams priklauso ne tik žemės ūkio naudmenos, bet ir 3929 hektarai miškų, 212 hektarų ežerų, upių ir tvenkinių.

- Prisimenu Jūsų teiginį, išsakytą viename posėdyje, kad žemės savininkas – dar ne ūkininkas. Kas juo gali būti?

- Ūkininko ūkiu laikoma įsigyta arba susigražinta bei išsinuomota daugiau kaip 3 metams žemėnauda, jeigu savarankiškai naudojamas žemės naudmenų plotas yra ne mažesnis kaip 3 hektarai, o specializuotuose augalininkystės ūkiuose – ne mažesnis kaip 0,3 hektaro. Ūkininko žemė paprastai naudojama prekybei žemės ūkio produkcijai gaminti. As-

muo, kurio vardu registruojamas ūkis, gyvena ir kuriasi ūkio sodyboje, nors ši sąlyga nėra privaloma, jei ūkininkas, nors ir

suteikia galimybę naudotis, pavyzdžiui, Kaimo rėmimo fondu, Paskolų garantijų fondu, kvotomis, žemės mokesčių leng-

vatomis. Daugelio tokių galimybių neturi žemės ūkio bendrovės arba 2–3 hektarų savininkai, neįregistravę savo ūkio.

- Ar galite pateikti statistikos, kokia bendros žemės ūkio produkcijos dalis priklauso įregistruotiems ūkiams?

- Tai padaryti šiuo metu yra sunku – tokia statistika nevedama. Turbūt niekada ir nežinosime, kiek ūkininkas pats suvalgo mėsos, išgeria pieno, kiek atiduoda savo vaikams, giminėms, gyvenantiems mieste. Pagaliau ir tokio tikslo neturime. Ateityje,

matyt, statistika fiksuos tik prekinės produkcijos gamybą, t.y. kiek ir ką ūkininkas pardavė.

- Šių dienų aktualija, labai svarbi būtent ūkininkams, – padidėję benzino ir dyzelinio kuro akcizai. Kaip tai atsilieps ūkininko biudžetui?

- Tai skauda aktualija. Vidutinė mažmeninė benzino kaina šiais metais sudarys 1,98, dyzelinio kuro – 1,37 lito. Teigiama, kad akcizo padidėjimas šalies biudžetui duos 134 milijonus litų. Tačiau yra ir kitas skaičius: šalies žemdirbiams pabrangęs kuras papildomai kainuos apie 50 milijonų litų.

- Kiekvienas ūkininkas, manau, jau skaičiavo, kiek pinigų 1998 – aisiais išleido benzinui ir dyzeliniam kurui. Tas sumas atitinkamai reikėtų padidinti 15,2 ir 40 procentų.

- Akcizų padidėjimas, be abejo, palies kiekvieną ūkį. Tikimės, kad nors dalis papildomų išlaidų bus kompensuojama iš Vyriausybės numatytų ūkininkų rėmimo fondų. Tačiau tai jau atskira tema.

Vygando Pranskūno nuotrauka

Žemės savininkas –

dar ne ūkininkas

įsikūręs ne toje vietovėje, bet turi galimybę savarankiškai organizuoti žemės ūkio darbus.

Tačiau to per maža – ūkis turi būti nustatyta tvarka įregistruotas. Nuo 1998 metų sausio mėnesio įvesta laikinoji ūkių registravimo tvarka. Registravimu užsiima rajono Žemės ūkio skyrius pagal pretendentų prašymus, pateikus nekilnojamojo turto registro duomenis apie žemės sklypų dydžius bei jų pasikeitimus ir rajono Žemėtvarkos skyriaus prašymą apie savarankiškai naudojamą žemės plotą.

Rajono Žemės ūkio skyriaus sudaryta ekspertų komisija gali patikrinti ūkių įregistravimo teisėtumą. Nustačius rodiklių neatitikimą, ūkininko ūkis iš registro gali būti išbrauktas. Į tai prašyčiau atkreipti dėmesį būtent tuos ūkininkus, kurie nuomoja žemę iš valstybės, nes valstybė išnuomoja žemę ne ilgesniam kaip 3 metų laikotarpiui. Atkūrus nuosavybės teises į žemę, pasikeitus sklypų plotams, jų priklausomybei, būtina savo ūkį perregistruoti.

Įregistravus ūkį, ūkininkui išduodamas pažymėjimas. Tai oficialus dokumentas.

- Kokias jis teikia privilegijas?

- Nuo 1994 metų spalio 1 dienos valstybė remia tik registruotus ūkius, ir tik jiems

Pigesnės trašos

Ūkininkų sąjungos Rokiškio rajono skyriaus pirmininkas Juozas Petronis dar 1998 – aisiais užsakė visą vagoną amonio salietros, todėl ir jos kaina pernykštė – 351 litai už toną. Šių pigių trašų galės nusipirkti ūkininkai, jeigu jie iki sausio 20 dienos paskambins telefonu 51475 arba 31335.

Naujos pieno supirkimo kainos

Vyriausybė nustatė minimalias ribines pieno supirkimo kainas, kurios galios sausio – balandžio mėnesiais.

Šiais metais už toną bazinio aukščiausios rūšies pieno minimali ribinė kaina nustatyta 700 litų, subsidija – 100 litų, mo-

kant už toną 800 litų. Pirmos rūšies pieno minimali ribinė kaina – 620 litų, subsidija – 50 litų, mokant už toną 670 litų. Antros rūšies pieno minimali supirkimo kaina – 500 litų.

Kalendorius

Nuo trečiadienio iki trečiadienio

Šiandien saulė tekėjo 7.35, leisis 15.20.

Dienos ilgumas 7.45. Delčia (sausio 9 d.)

Vardadieniai, atmintinos dienos

Trečiadienis, 01.13

Dargaudas, Gilvydė, Hiliaras, Veronika, Iveta

Laisvės gynėjų diena

Ketvirtadienis, 01.14

Auksė, Feliksas, Laimis, Lilija

Penktadienis, 01.15

Ida, Meda, Paulius, Skirgaila, Snieguolė

Šeštadienis, 01.16

Marcelė, Marcelis, Norgailas, Norgailė, Utenis

Sekmadienis, 01.17

Beatričė, Dovainis, Vilda, Leonilė

Pirmadienis, 01.18

Gedgaudas, Jogailė, Jolita, Liberta, Liubertas

Antradienis, 01.19

Gedvilė, Marijus, Morta, Raivedys, Kunotas

Sausio datos

Sausio 5 d. sukako 55 metai, kai Buivėnų kaime, Pandėlio seniūnija, gimė Boleslovas Povilas Dačiulis – filologas, radijo žurnalistas, vertėjas, Lietuvos nepriklausomų rašytojų sąjungos narys.

Sausio 5 d. sukako 65 metai, kai Nečionyse, Kamajų seniūnija, gimė Bronius Gražys – poetas, Klaipėdos dramos teatro aktorius ir režisierius.

Sausio 6 d. sukako 60 metų, kai Suvainiškyje, Pandėlio seniūnija, gimė Petras Plumpa – LR Vyriausybės patarėjas religijų klausimais, Lietuvos katalikų mokslo akademijos narys, Lietuvos ateitininkų federacijos tarybos pirmininkas.

Sausio 10 d. sukako 90 metų, kai Naniškiuose, Pandėlio seniūnija, gimė Petras Kiaulėnas – dailininkas, tapytojas, architektas. Mirė 1955 08 15 Niujorke.

Sausio 12 d. sukako 90 metų, kai Ginotuose, Juodupės seniūnija, gimė Juozas Bulavas – LR Seimo narys, Lietuvos MA narys, korespondentas, istorijos mokslų daktaras, profesorius. Mirė 1995 07 20 Vilniuje.

Sausio 18 d. sukanka 65 metai, kai Kriaunose gimė Algimantas Antanas Paknys – technikos mokslų daktaras, Kauno technologijos universiteto Mechanikos fakulteto docentas.

Sausio 26 d. sukanka 75 metai, kai Sodelių kaime, Rokiškio seniūnija, gimė Antanas Pupienis – pedagogas, žurnalistas, kraštotyrininkas.

Sausio 28 d. sukanka 65 metai, kai Kalvių kaime, Kamajų seniūnija, gimė Nijolė Gikytė – Statulevičienė – biologijos mokslų daktarė, Vilniaus universiteto docentė.

Kiek mokėsime už gruodžio mėnesio komunalines paslaugas?

Paslaugos pavadinimas	Kaina	Pastabos
Dujos (kub. m)	3,40	Turintiems skaitiklius
Dujos (vienam gyventojui)	12,43	Neturintiems skaitiklių
Šaltas vanduo (kub. m)	2,10	Turintiems skaitiklius
Karštas vanduo	11,35	Turintiems skaitiklius
Karštas vanduo turintiems vonias, bet neturintiems skaitiklių	32,37	Vienam gyventojui
Karštas vanduo turintiems skaitiklius, bet neturintiems rankšluosčių džiovintuvo	10,19	Už 1 kub. m
Karštas vanduo turintiems vonias, bet neturintiems rankšluosčių džiovintuvo	29,04	Vienam gyventojui
Karštas vanduo neturintiems nei vonios, nei rankšluosčių džiovintuvo	23,74	Vienam gyventojui
Buto nuoma nenupirktiems butams	0,30	Už 1 kv. m
Eksplotavimo išlaidos	0,093	Už 1 kv. m
Šilumos tinklų priežiūra	0,094	Už 1 kv. m
Šiukšlių išvežimas	1,42	Vienam gyventojui
Kiemų valymas	1,30	Vienam gyventojui
Televizijos antena	0,33	Už vieną
Radijo taškas	2	Už vieną
Bendrabučių valymas	1,73	Vienam gyventojui
Liftai (pradedant 3a., išskyrus vaikus iki 7 m.)	7,86	Vienam gyventojui
Bendrabučių komendanto išlaikymas	3,12	Vienam butui
Pastaba: elektros kainos nesikeitė		

DIDŽIOSIOS "LEGO" STATYBOS

Janina

Sausio 5-6 dienomis Rokiškio vaikai buvo pakviesti į Teatro rūmus, kur turėjo unikalią galimybę išbandyti "Lego" kaladėlių privalumus. Kad dvi moksleivių atostogų dienos prabėgtų turiningai, pasirūpino Lašų žemės ūkio bendrovės prekybos centras "Trys lašai".

"Rokiškio pragiedrulių" korespondentei lankantis "statybose", darbas virte virė. Kaip papasakojo "Lego" dizaineris Darius, panašios akcijos rengiamos visoje šalyje – firmos darbuotojai važinėja po Lietuvos miestus, kad vaikai, namuose neturintys "Lego" kaladėlių, nors porą dienų pasijustų konstruktoriais, savo akimis, o ne televizorių ekranuose pamatytų, ką galima pastatyti iš nedidelių kaladėlių.

Darbas su vaikais, dovanojimas jiems džiaugsmo, Dariui teikia didelį moralinį patenkinimą. Dizaineris meistriškai vado-

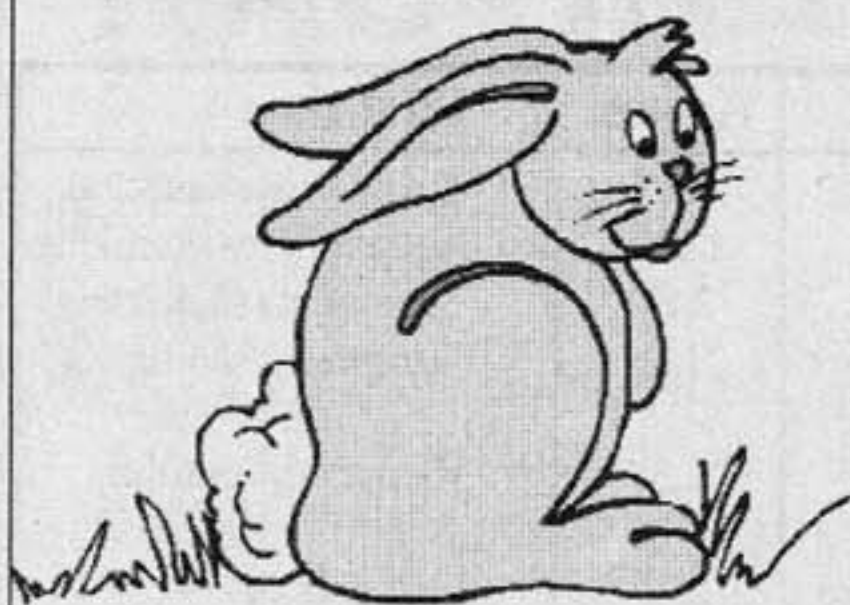

Teatro rūmuose vaikų nestigo.

vavo vaikams, paskatindamas juos mąstyti, kurti. Vieną salės sieną baigė papuošti konstruojama šalies trispalvė, kuriai buvo skirta net 300 000 "Lego" kaladėlių. Prie stalo sėdintys mažyliai fantazavo laisva tema – iš "Lego" kaladėlių augo vaiduokliai, mašinos, robotai. Pasak dizainerio Dariaus, tai – kūrybinis konkursas, kurio nugalėtojus renka patys vaikai.

Autorės nuotrauka

Rokiškis – kiškių miestas?

Pagaliau atėjo šventė ir į kiškių namus: jums priklauso visi 1999 – ieji. Tiesa, ta garbe ilgausiai privilės dalintis su katėmis, bet visa kačių giminė šiuo metu karstosi stogais ir labai užsiėmusi savo giminės gausinimu. Tad palikime jas ramybėje ir pasamprotaukime apie kiškius, nes literatas iš Obelių, vardu Povilas, mums atsiuntė tokį eilėraštį:

*Kiškių metai! Kiškių metai!
Sugalvokim jiems lengvatų.
Neškim šieną į miškus
Ir pašerkime kiškius!*

Geras eilėraštis. Jame išreikšta meilė kiškiams ir kvietimas padėti vargšeliams iškęsti šaltą žiemą. Tiesa, anais metais (atrodo, Šuns) tas pats literatas ugningais eilėraščių posmais kvietė padėti šunų miško broliams vilkams:

*Neškim lašinius į mišką,
Kur nuo šalčio medžiai pyška.
Šerkim lašiniaus vilkus,
Nes jie gainioja kiškius.*

Irgi geras eilėraštis, nes jame taip pat pademonstruotas gailestis mūsų pilkiesiems strykt pastrykt.

Į Obelių poeto kvietimą jau atsiliėpė Rokiškio medžiotojų ir žvejų draugija. Ji išleido potvarkį, visus medžiotojus ipareigojantį perpus sumažinti kiškių šratų kalibrą, kad vargšeliams ne taip skaudėtų, kai gaus į uodegą. Tas pats potvarkis galioja ir visiems brankonieriams.

O štai literatė iš Vyžuonų, vardu Marijona, mums parašė tokį eilėraštį:

*Šimtas zuikių susirinko –
Net žalia girelė linko.
Pakalbėję, pasitarę
Jie mokyklą atidarė.
Ir zuikienė nuo Vyžuonų
Leido mokslan savo sūnų.*

Šios eilutės iš pradžių pasirodė kažkur girdėtos, bet PPP į tai nekreipė dėmesio ir nuoširdžiai tikisi, kad netoli Ignitiškio, krūmuose, kiškiai tikrai įsteigė savo mokyklą. Pranešėme naująją Rokiškio švietimo tarnybą. Tarnyba labai pasipiktino. Mes, sako, vargstame, kurdami švietimo optimizavimo programą, o jie, matai, atidarinėja naujas mokyklas, ir, ko gero, prašys lėšų socialiai remtiniams. Neduosime. Nors suderinę būtų. Saviveikla!

Tikimės, kad ta saviveikla nebus uždrausta, nes kiškių interesus, be abejo, gins spauda. Taip, pilkieji trumpuodegiai jau seniai turi savo laikraštį ir kiekviename puslapyje drąsiai, kartais net įžūliai demonstruoja savo ūsus, įtikinėdami, kad Rokiškis – jų miestas.

Šią "Ro", sako, reikia nubraukti, kaip visai nereikalingą, ir tada drąsiai galėsime rašyti: "Šiais metais Kiškių

miestas švęs 500 metų jubiliejų".

Savivaldybė, žinoma, nustėro: negi reikės keisti visus antspaudus, iškabas, firminus blankus? Išlaidos šiems pakeitimams biudžete nenumatytos, biudžetas ir taip – vienos skylės. Kreipėsi savivaldybė į lietuvių kalbos žinovus, prašydama kuo skubiau paaiškinti, ar tikrai Rokiškis – Kiškių miestas. Ne, atsakė, žinovai. Tai tik labai dažna vietovardžių priesaga, kurią turi ne tik Rokiškis, bet ir Žiobiškis, Kupiškis, Suvainiškis, Vilkaviškis ir t.t. Nebijokite, užtikrino žinovai, Rokiškis su kiškiais neturi nieko bendro, iškabų keisti nesukubėkite.

Bet ką gali žinoti? Kiškiai – pavojingi žvėrys. Ką ten vilkas prieš juos. Vilkas pavilks, pavilks ir paliks. O kiškis kiš kiš ir nukiš.

PPP

**Rokiškio
PRAGIEDRULIAI**

Mūsų adresas:
Nepriklausomybės a. 22
4820 Rokiškis

Tel./Faks. 5 13 54

**e-mail: pragiedruliai
@post.omnitel.net**

Leidėjas UAB
"Rokiškio pragiedruliai"
Indeksas 424
2 spaudos lankai.

Laikraštis leidžiamas
trečiadieniais ir
penktadieniais

Tiražas 6025 egz.

Redaktorius
Vygandas Pranskūnas
Tel. 51532
Redaktoriaus pavaduotoja
Rasa Čižauskienė Tel. 51354
Korespondentas
Stanislovas Varneckas Tel. 51354
Buhalterė
Antanina Šapranauskienė Tel. 51354
Leidybos centras:
Jolita Kaškevičienė,
Igoris Skripka Tel. 51354

Rankraščiai negražinami
Redakcija už reklamos ir
skelbimų turinį neatsako
Skelbimai ir prenumerata
redakcijoje priimami darbo
dienomis

Prenumeratos kaina:
1 mėn.- 6 Lt;
3 mėn.- 18 Lt;
6 mėn.- 36 Lt.

1991 m. sausio 13 d. KRUVINASIS SEKMADIENIS

1.25 val. Per Vilnių, televizijos link, važiuojantys tankai ties "Kometos" parduotuvė pradeda šaudyti tuščiais šoviniais.

1.50 val. Tankai pradeda supti televizijos bokštą. Priekyje einantys automatininkai koviniais šoviniais šaudė žemę. Vėliau aplink bokštą sustojusios žmonės.

2 val. Tankai ir šarvuočiai apsupa televizijos ir radijo komiteto pastatą. Pokščiūviai. Kareiviai užima komiteto rūmus ir studijas. Per garsiakalbius skelbiama, kad

visą valdžią paėmė "nacionalinio gelbėjimo komitetas", įvedama komendanto valanda nuo 22 iki 6 val. ryto.

Karinės akcijos metu nuo kovinių šūvių ir smūgių žuvo 13 žmonių. Viena mergina sutraiškyta tanko vikšrais.

Nutraukus Vilniaus televizijos ir radijo transliaciją, pradeda veikti nedidelio galingumo stotis Kaune (Sitkūnuose).

2.22 val. Deputatams ir esantiems Aukščiausiosios Tarybos rūmuose dalijamos dujokaukės.

3.20 val. Aukščiausioje Taryboje susirenka 60 deputatų.

3.26 val. Kunigas R. Grigas kreipiasi į esančius rūmuose. Jis suteikia jiems visuotinį nuodėmių atleidimą ir pakviečia atlikti išpažintį.

3.46 val. Danijos TV korespondentas praneša, kad visą valdžią paėmęs kažkoks "nacionalinio gelbėjimo komitetas".

4.12 val. V.Landsbergis prašo de-

putatų moterų eiti namo. Jos atsisako.

4.15 val. Vyriausybės informacijos tarnyba praneša, kad Vyriausybė nenutraukia savo veiklos ir aktyvios TSRS ginkluotojų pajėgų okupacijos sąlygomis. Visos Lietuvos Respublikos vyk-

bines ir visuomenines labdaros organizacijas, prašydamas teikti vaistų, tvarsčių, chirurginių švirkštų, nuskausminančių priemonių.

5.35 val. Lietuvos Respublikos atstovybei Maskvoje Lietuvos AT su-

teikia pasiuntinybės statusą, atstovui E.Bičkauskui - pasiuntinio rangą. Tuo pačiu AT nutarimu E.Bičkauskas atšaukiamas iš Maskvos.

10.35 val. Pro AT tuneliu pravažiuoja 30 šarvuočių ir 2 tankai.

10.40 val. Vilniaus oro uoste nusileidžia lėktuvas su TSRS federacijos tarybos sprendimu atsiųs-

ta delegacija.

11 val. Du šarvuočiai važinėja po miestą ir per garsiakalbius skelbia apie komendanto valandą. Žmonės renkasi prie AT rūmų. Prie televizijos bokšto tvoros ir kitoje gatvės pusėje prie TVR komiteto rūmų žmonės neša gėles, uždega žvakutes. Gatvėse sutraiškytos mašinos, stiklo šukės, kraujo pėdsakai.

12 val. Skambina visų Lietuvos bažnyčių varpai, aukojamos šv. Mišios už žuvusius.

20 val. Gauti pranešimai apie Lietuvą remiančius mitingus Kijeve, Rygoje. Pradedami rengti apsaugos įtvirtinimai aplink AT rūmus.

21.15 val. V.Landsbergis pareiškia, kad su kariškiais sutarta, ateinančią naktį nebus imtasi jokių karinių akcijų.

Lietuvoje paskelbiamas trijų dienų gedulas.

domosios valdžios institucijos, savivaldybės ir gyventojai privalo vykdyti tik šios Vyriausybės nurodymus. Kiekviena kita valdžia Lietuvoje yra neteisėta ir jos nurodymai Lietuvos žmonėms neprivalomi.

Nežinia kur esant Ministrui pirmininkui A.Šimėnui, jį atleidus, Ministru pirmininku paskiriamas G.Vagnorius, pavaduotoju Z.Vaišvila. Vyriausybė prisiekia ištikimybę Lietuvai.

Sudaryta Lietuvos Respublikos Laikinoji gynybos vadovybė.

Lietuvos Aukščiausioji Taryba priima kreipimąsi į visus TSRS žmones, į pasaulio vyriausybes, į tarybinės armijos karius ir karininkus.

5.11 val. Pranešama, kad užimta Finansų ministerija. Vyriausybėje svarstomas klausimas dėl igaliojimų perdavimo šiuo metu užsienyje esančiam užsienio reikalų ministrui A.Saudargui.

5.20 val. Sveikatos apsaugos ministras J.Olekas kreipiasi į pasaulio valsty-

Įteiktos "Pragiedrulių" taurės

Vygandas Pranskūnas

Obelių vidurinės mokyklos sporto salėje įvyko pirmasis rajono jaunimo krepšinio čempionatas "Vienas prieš vieną". Merginos ir vaikinai atkakliai kovojo dėl laikraščio "Rokiškio pragiedruliai" įsteigtų taurių, prenumeratos bei kitų prizų.

Rajono Krepšinio federacijos prezidentas Romas Kundelis sakė, kad tokio turnyro tikslas - kelti individualų krepšinininkų meistriskumą bei tobulinti jaunųjų sportininkų gynybos elementus. Iš pradžių turnyrą galvota rengti tik vaikams, tačiau merginos, išgirdusios apie

jį, taip pat pareiškė pretenzijas. Turnyro organizatoriai dailiajai lyčiai prieštarauti neįsitraukė...

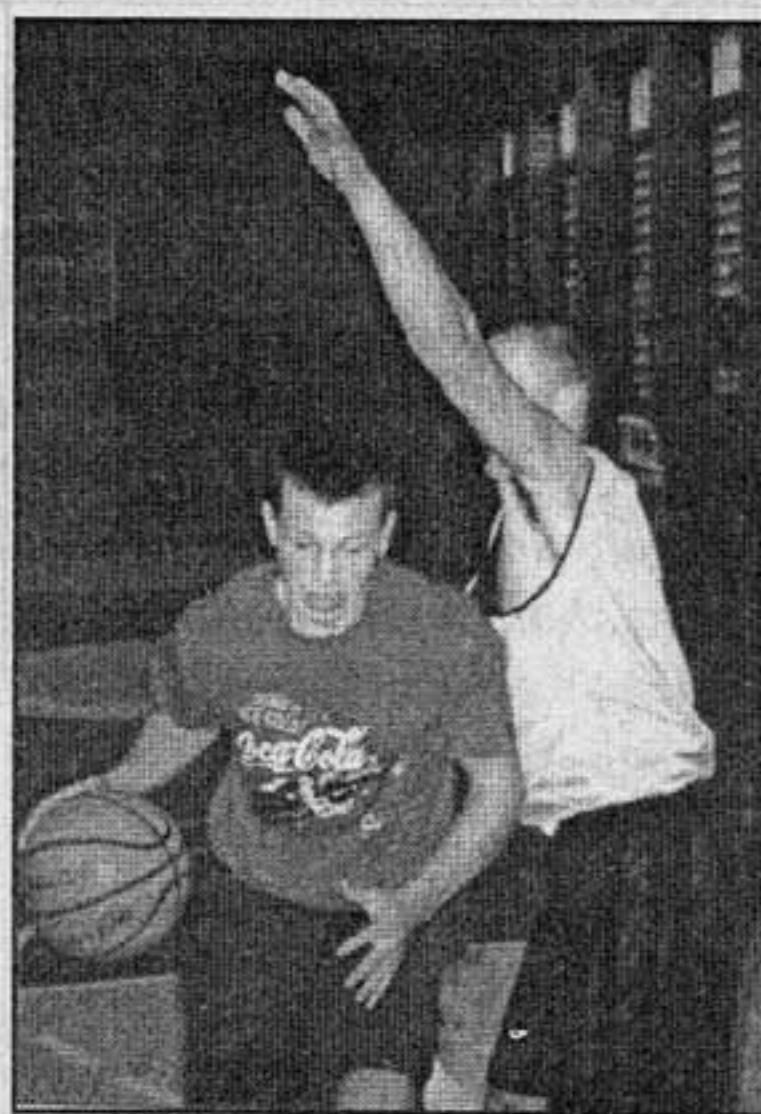
Kiekvienos rungtynės vyko po du kėlinius. Jų trukmė - 5 minutės. Pirmą kėlinį sportininkai žaidė prie vieno krepšio, kitą - prie abiejų. Per turnyro pertrauką krepšinininkai, teisėjai, varžybų organizatoriai buvo pakviesti pietų, kuriuos finansavo rajono Kūno kultūros ir sporto centras, o parengė Obelių vaikų globos namų šeimininkės.

Turnyro metu nestigo sportinio azarto, kiekvienas krepšinininkas stengėsi pademonstruoti viską, ką sugeba. Žiūrovai, suprantama, palaikė savuosius.

Įveikusi visas varžoves, merginų turnyrą laimėjo Rokiškio jaunimo mokyklos moksleivė Sandra Šinkūnaitė. Ji antrą vietą užėmusią Oksaną Abdulmuslimovą (taip pat rokiškietę) nugalėjo rezultatu 34:19. Trečia vieta atiteko tos pačios mokyklos auklėtei Laurai Čiuladytei.

Tarp vaikinių geriausiai sekėsi Obelių sporto klubo "Šviesa" atstovui Ramūnui Dudėnui. Jis finale rezultatu 32:27 nugalėjo Mindaugą Tidikį iš Rokiškio suaugusių mokyimo centro. Trečią vietą laimėjo sporto klubo "Kavoliškis" narys Gintaras Drebuly.

Pirmų vietų laimėtojams įteiktos "Rokiškio pragiedrulių" taurės bei laikraščio prenumerata. Prizininkai taip pat apdovanoti rajono Krepšinio federacijos atitin-

Prie krepšio besiveržiantį priešininką dengia techniškiausias turnyro žaidėjas Gintaras Drebuly.

kamo laipsnio diplomais ir medaliais.

Techniškiausiu žaidėju pripažintas Gintaras Drebuly. Jam įteikta atminimo gairė bei Petro Blaževičiaus neseniai išleista knyga "Rokiškio krašto kūno kultūros ir sporto istorija". (Ją mūsų skaitytojams pristatysime kitame laikraščio numeryje). Dovanėlių gavo ir visi kiti turnyro dalyviai.

Rajono Krepšinio federacijos prezidentas Romas Kundelis įsitikinęs, kad turnyras taps tradiciniu.

Autoriaus nuotraukos

Taurės kol kas - ant turnyro sekretoriato stalelio.

Paskolos norintiems gyventi šilčiau

Daugelis daugiabučių namų savininkų bendrijų žino apie Būsto kreditavimo fondo vykdomą energijos taupymo būstų projektą. Dalyvaujančios projekte bendrijos gauna lengvatinę paskolą iki 10 metų energiją taupančioms priemonėms diegti gyvenamajame name. Paskola gali būti naudojama namo šildymo sistemai atnaujinti, ją modernizuoti, sandarinti bei keisti langus ir duris, stiklinti balkonus, perdengti ir šiltinti stogą, šiltinti sienas, įrengti butuose individualų šilumos reguliavimą ir apskaitą bei kitiems darbams. Bendrijos, paėmusios paskolą, neįkeičia turto, ne už visus darbus reikia mokėti pridėtinės vertės mokestį, mažas pajamas gaunantiems gyventojams paskolą grąžina valstybė.

Norėdami skatinti daugiabučių namų savininkų bendrijas dar aktyviau daly-

vauti šiame projekte ir rūpintis savo būstu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 1998 m. gruodžio 8 d. nutarimu suteikia bendrijoms negražintiną finansinę paramą iki 30 procentų paimtos paskolos, bet ne daugiau 50 Lt vienam kvadratiniam metrui pastato bendro naudingojo ploto.

Tai dar viena labai efektyvi Vyriausybės parama daugiabučių namų gyventojams, norintiems tvarkyti savo namą, mažinti išlaidas būsto išlaikymui, šilčiau gyventi.

Bendrijas, norinčias išsamiau sužinoti apie šį projektą, dalyvavimo jame sąlygas, prašome kreiptis į Būsto kreditavimo fondo Panevėžio daugiabučių namų savininkų bendrijų konsultavimo centrą: Beržų 48a, 203 kab. Arba telefonais 432218, 435317.

Egzaminai – J.Tumo – Vaižganto mokykloje

Kaip informavo Švietimo tarnybos vyr. specialistas A.Laužadis, 1999 m. brandos egzaminams laikyti bazinė mokykla patvirtinta Rokiškio Juozo Tumo – Vaižganto vidurinė mokykla (Riomerio g. 1). Ankstesnių laidų abiturientai, norintys perlaikyti kai kuriuos brandos egzaminus arba laikyti kitus, turi iki vasario 15 d. pateikti prašymus Rokiškio Juozo Tumo – Vaižganto vidurinės mokyklos direktoriui E. Vilimui. Taip pat prašymus laikyti brandos egzaminus bazinės mokyklos direktoriui pateikia abiturientai – eksternai. Pasirinkto egzamino vėliau keisti neleidžiama.

Rimantas
Jurgelionis

Rokiškio ligoninės Traumatologijos skyriaus vedėjas Kazimieras Algirdas Grigaliūnas sakė, kad į jų skyrių per parą paguldoma 7-10 ligonių. Šią žiemą, kaip niekad, slidžiose gatvėse, keliuose susižaloja labai daug žmonių.

Nemažai dienų ligoninėje gulėjo juodupietis pensininkas Pranciškus Izdulis. Senukasėjo gyvenvietės centru ir paslydęs krito gatvėje. Jam buvo atlikta sudėtinga operacija.

Penkiasdešimt vienerių metų Sava Novikovas, gyvenantis Kriaunų seniūnijoje, Rupetų kaime, parkritęs susilaužė koją. Jam dar nemažai laiko teks praleisti ligoninėje.

- Kitą kartą būsiu atsargesnis,- sakė ligonis.

Ant ledo paslydo ir 1932 metais gimusi juodupietė Bronė Melvydienė. Susilaužė alkūnės kaulą. Atvežus į ligoninę, jai skubiai buvo atlikta operacija. Gydytojo nuomone, moters būklė patenkinama, tačiau gydytis teks ilgai. Nepasisekė ir J. Tū-

SLIDŽIOS GATVĖS

LAUŽO KAULUS

belio gimnazijos devintokui Vitalijui Burinui. Keturiolikmetį vaikinuką, esant slidžiai kelio dangai, Laisvės gatvėje parbloškė automobilis. Vitalijui konstatuotas galvos smegenų sutrenkimas.

Iš viso traumatologijos skyriuje yra 30 vietų. Šiuo metu, pastčius papildomas lovas, gydomi net 37 ligoniai. Traumų pagrindinė priežastis – slidūs keliai ir gatvės.

Štai ir dabar Rokiškyje, Nepriklausomybės aikštėje, užšalus didžiulėms baloms, žmonės, norėdami sutrumpinti kelią, skuba per ledą. Užkalbintas su lazdele ejęs senukas sakė, kad net nepagalvojęs, jog gali parkristi ir atsidurti ligoninėje. Kartais toks neatsargumas ir "nepagalvojimas" kainuoja brangiausią turtą – sveikatą. Įpusėjusi žiema dar gali pateikti daug netikėtumų.

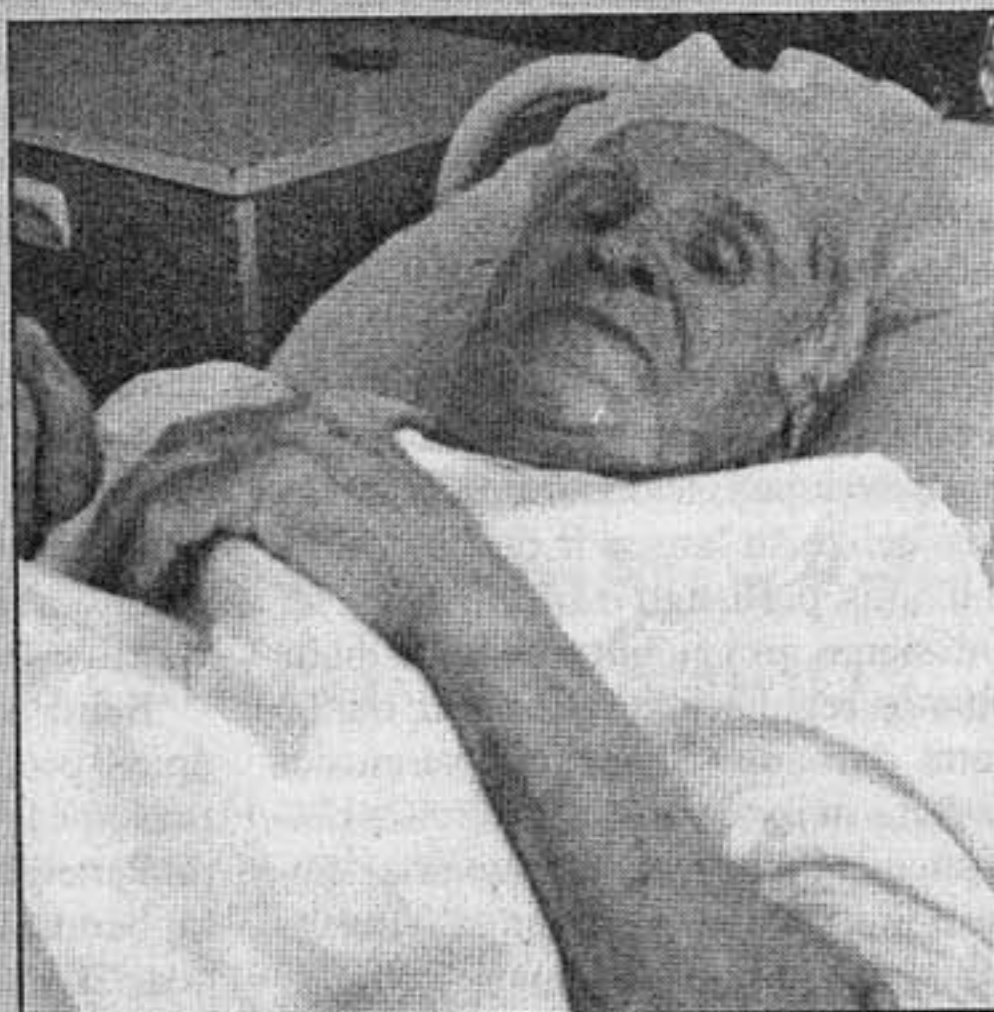
*Autoriaus
nuotraukos*

Traumatologijos skyriaus vedėjas Kazimieras Algirdas Grigaliūnas: "Į skyrių sužeistieji vos sutelpa".

Vitalijus Burinas staiga išbėgo į gatvę ir... atsidūrė ligoninėje.

Pranciškus Izdulis paslydo Juodupės gyvenvietėje.

Palvinija

☞☞☞ "Pragiedrulių" priedas moterims ☞☞☞

Jeigu šalia vyro graži moteris, vadinasi, jis jos vertas...

Janina

Jau kuris laikas tarsi kitomis akimis žvelgiame į moterį. Buvome įpratę aukštinti darbo pirmūnes, motinas didvyres, tik niekas nesakė, kokiomis turėtų ir galėtų būti moterys, kuriomis norėtusi žavėtis. Laikai pasikeitė. Dabar aplink mus, šalia mūsų – pulkai puikių moterų, kurioms tarsi išaugo naujos plunksnos – jos gražios, simpatiškos, patrauklios. Jos išmoko tokiomis būti. Pasidairius Rokiškyje, pasiklausius kelių meniškos prigimties vyrų nuomonių, noriu skaitytojus supažindinti su moterimi, gyvenančia mūsų mieste ir verta varžytis dėl atitinkamo titulo. Tegul tai nenustebina jos pačios, bet, vienas vyrukas, paprašytas parodyti vykusio renginio režisierę, pasakė: "Štai ten, ta liekna, aukšta ir labai graži".

Jums pristatau: tai – Neringa DANIENĖ, mados studijos "Gracija" vadovė, Teatro rūmų masinių renginių režisierė. Čia – pokalbis su ja.

- Ar galima dėti lygybės ženklą tarp to, kuo svajojote tapti mokykliniais metais ir to, kuo esate dabar?

- Mano svajonės nebuvo didelės. Darželyje norėjosi būti dailininke, besimokydama "buvau" tai kirpėja, tai fotografė, tai mokytoja. Mokykloje sukausi kaip vijurkas: šokau, dainavau, sportavau. Paskutinėje vidurinės klasėje apsižiūrėjau: viską moku, tik vaidinti – ne. Nusprendžiau tapti režisierė.

- Iš kur esate kilusi? Ką jums reiškia vaikystės miestas?

- Panevėžio rajone yra toks Ramygalos miestelis. Ten mano šaknys. Be tėvų, ten gyvena mokytoja, kuri savo pavyzdžiu davė pradžią man kaip asmenybei. Nuvažiavusi aplankyti tėvų, neaplenkiu ir mokytojos namų. Jei pasakysiu, kad "Gracijos" merginos irgi žino, kur ta Ramygala (ten mažiausiai tris kartus lankėmės su renginiais), tai šį tą reiškia...

- Jei būtų galimybė išvysti save šešiolikmetę dabartinėmis akimis, kokias mintis sukeltų ta mergaitė?

- Net nežinau... Pasikeičiau labai. Tuo metu buvau klasių ad-

vokatas, teisybės ieškotoja. Apranga? Norėjau būti savita, pati sau buvau siuvėja, dizainerė, mezgėja. Apie makiažą kalbėti buvo tabu, to meto žurnalus pavarčius –

juokas ima. Kaip išmanai, taip verskis – tokie buvo laikai. Dabar sau patinku.

- Ar mokykliniais metais turėjote daug gerbėjų?

- Draugų tarp vaikinių turėjau, nes bendraujant su jais, nebuvo problemų. Pamenu, draugavo mūsų mokykla su Tauragės vidurine. Ten būdama turėjau gerbėją tauragiškį.

- Ar jums sakė, kad esate graži? Kada tai išgirdote pirmiausia?

- Paauglystėje buvau išstypusi, todėl kompleksavau. Iš vyresnių žmonių tuomet tekdavo išgirsti, kad užaugusi turėčiau būti graži. Išskirtinio dėmesio Ramygaloje nejaučiau. Su juo susidūriau bestudijuodama Vilniuje. Tada supratau, kad aukštesnis ūgis – ne trūkumas, bet privalumas, o save galima sukurti tokią, kokia nori būti.

- Ar jums svarbi aplinkinių nuomonė apie Neringą Daniene?

- Taip. Nors niekas nepasikeistų, jei kas blogai apie mane galvotų. Tiesa, būtų nemalonu. Esu Jautis. Nemėgstu aštrių kvapų, nemėgstu pykti, ypač jei su tais žmonėmis dar teks bendrauti.

Nukelta į 12 psl.

Aukščiausios Tarybos ir jos pirmininko vardu Lietuvos piliečiai raginami ginti Vyriausybės pastatus. Gyventojai iš visų šalies kampelių atsiliepė į raginimus, tūkstančiai žmonių suvažiavo į Vilnių, apsupo Vyriausybės įstaigas. Daugiausia žmonių susitelkė prie televizijos bokšto ir šalies parlamento.

(Iš 1991 01 13 Lietuvos įvykių kronikos)

Janina

Šiapus barikadų

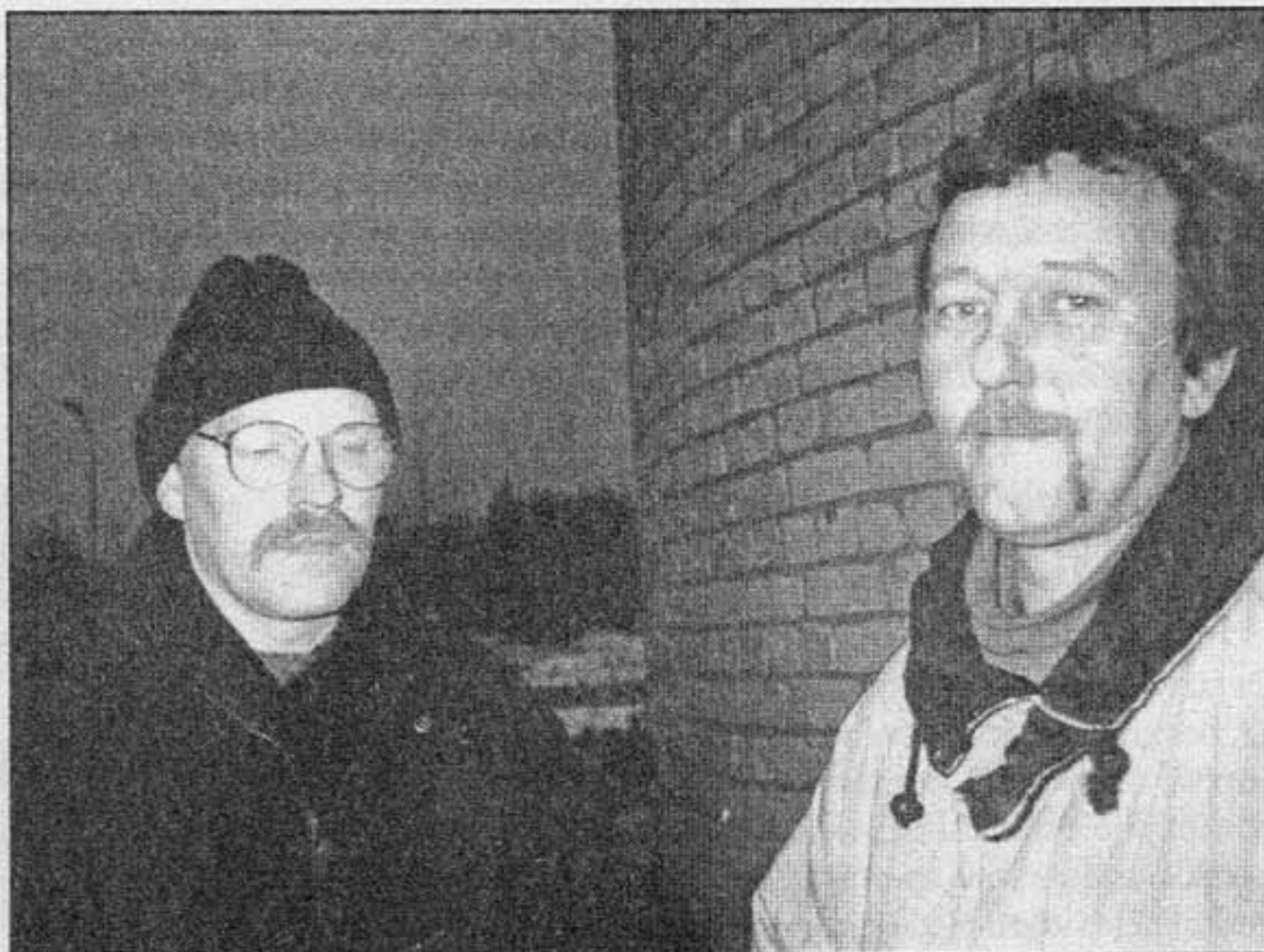
1999 – ujų sausio 13-oji. Ką jums sako ši data? Nieko arba beveik nieko? O 1991 – ujų sausio 13 – oji? Bendra kančia, bendros maldos ir įtampa – štai kas mus sieja, kai atminty iškyla ta rūsti naktis. Skirtumas tik tas, kad vieni tąsyk šiltai ir patogiai (bet jokių būdu ne ramiai) sėdėjo namuose prie TV ir radijo imtuvų, o kiti už mus visus savo kūnais dengė Lietuvos širdį – parlamentą, RTV bokštą, kitus svarbius objektus.

Vyrais, kuriuos matote nuotraukoje, drąsiai galiu sakyti, galima pasitikėti, nes visuotinės grėsmės valandą jie buvo ten, kur, jų manymu, ir derėjo būti – saugojo vieną iš šoninių parlamento įėjimų. Kalbant su Valdu Strelčiūnu ir Jonu Valentu rūpėjo sužinoti, kodėl jie ryžosi važiuoti į Vilnių, ar nebuvo baisu? Ar pakartotų savo žygį dabar? Ar jie turėjo Lietuvos ateities viziją tuo visuotinės euforijos ir laisvės troškimo laikotarpiu?

Valdas su Jonu, išgirdę mano "Kodėl būtent jūs?", nustemba, abu sako: "Pala, pala... Jei ne aš, tu, jis, tai kas tada turėjo ten būti?" Paskui, vienas kitą papildydami, pasidalija neišblėstančiais to meto įspūdžiais. Valdas, išgirdęs per masinės informacijos priemonės kvietimus atvykti ginti Tėvynės, iš Rokiškio sausio 12 – ają išsiruošė kartu su žmona ir draugu. Vaikus palikę prižiūrėti nėsčiai draugo žmonai, jie visi tiesiog jautė turintys būti įvykių sūkurėje. Jonas taipogi nė kiek nedvejodamas skubėjo ruoštis į Vilnių, nes, anot jo paties, argi galėjo būti dar koks kitas svarbesnis darbas? Tų, kurie pasiliko namie ar pabūgo, vyrai nesmerkia. Jie nesakė: "Kas nenorėjo, tas nevažiavo". Jie puikiai supranta, kad tai, kas tuo metu vyko, visiems buvo lemtinga ir svarbi. Baimė? Abu purto galvas: "Ne, jos nebuvo". Netikiu. Man tai nesuvokiama. Abu vyrai atidžiai žiūri į mane ir įrodinėja, kad tai tikrai ne noras pasirodyti drąsiais.

Iš Rokiškio pajudėjo daugiau kaip dešimt autobusų su savanoriais. Įtam-

pa ir netikrumas kaustė tik kelionėje, nes baugino nežinia – kaip elgtis, jei bus užblokuoti keliai į Vilnių, jei negalės nuvažiuoti? Apie tai, kad apsisuks ir grįš namo, nebuvo nė minties. Sostinę pasiekė laimingai. Autobusais tarsi barikadomis užtvėrė galimus privažiavimus prie parlamento.

Laisvės gynėjai Jonas Valentas (iš kairės) ir Valdas Strelčiūnas.

Ten statė barikadas ir iš įvairių strypų. Laiskas bėgo greit. Įsiminė žmonių rimtis, susikaupimas, geranoriškumas. Šalčio nejautė. Tik begalinį pasitikėjimą tais, kurie posėdžiavo parlamento viduje, ir tais, kurie šalia.

Nepaliaujamai artėjo naktis. Staiga žaibiška žinia, kad nuo Šiaurės miestelio pajudėjo kolona tankų ir sunkvežimių su karaisiais.

"Kai pasigirdo šūviai nuo LTV bokšto prieigų ir ore pradėjo zvimbti kulkos, supratau, kad tai ne fejerverkas", – prisimena Valdas. Parlamento gynėjus dar spėja pasiekti informacija, kad nestovėtų už autobusų barikadų, nes per jas važiuojant tankams, autobusai gali užsidegti.

Žmonės išeina šiapus barikadų. Plikomis rankomis pasiruošę stoti prieš tankus.

Nelaisvės duona jiems tada atrodė nepraryjamai sprangi... Už laisvę stoja gyvos barikados. Buvo, anot vyrų, ir stipresnių emocijų, ne vienas, stovėdamas beginklis ir drebėdamas iš pykčio, netoliese švilpiant kulkoms, prasitarė: "Kad taip dabar mums po šautuvą".

Kaip tvirtina mano pašnekovai, tada laisvės troškimas buvo svarbiau už viską. Kokia bus ta išsvajota laisva Lietuva – argi kas tikrai žinojo? "Įsivaizdavom tik, kad bus labai graži ir joje visiems bus gera gyventi. O dabar?" – nežinia ko klausia pašnekovai. "Vyrai, jei atvirai, kaip pasikeitė jūsų gyvenimas per tą laiką, ar už tokią Lietuvą kovojote?" – teiraujuosi. Nelinksmi vyrų

veidai. Sako, kovojo už laisvę. Ją turime. Tik šiek tiek kitaip įsivaizdavo ekonominę šalies padėtį.

Ar galėjo kas pagalvoti, kad ateis laikas, kai mokesčiai bus didesni už atlyginimą? Daugybė prarastų socialinių garantijų – teisė į darbą, į normalų nemokamą gydymą. Nenuostabu, kad nepatenkintų žmonių daug. Kaip sakė Jonas, žmogaus gyvenimo kokybė priklauso ne tik nuo paties individo norų ar sugebėjimų, bet ir nuo susidariusių aplinkybių ir sąlygų.

Ir vis tik, jei dar kartą Lietuvai kiltų panaši grėsmė, abu vyrai nė kiek nedvejoję patvirtino, kad vėl būtų ten, kur pavojingiausia.

Autorės nuotrauka

Vygandas Pranskūnas

Antrame šių metų laikraščio numeryje rašėme apie sėkmingą jaunųjų rokiškėnų pasirodymą 1998 metų Lietuvos jaunių sporto žaidynėse. Šios varžybos pernai buvo ne vienintelės, kuriose dalyvavo mūsų rajono atletai. Dėl apdovanojimų, geresnių rezultatų sportininkai rungtyniavo ir daugelyje kitų varžybų.

Praėjusiais metais Lietuvos atskirų sporto šakų čempionatuose, pirmenybėse rokiškėnai iškovojo 110 apdovanojimų. Sunkiaatletis Aidas Aleksiejus, šaulys Aurimas Galinis pagerino šalies jaunimo rekordus. Europos svarsčių kilnojimo čempionate Vytautas Macijauskas užėmė trečiąją vietą, Europos sunkiosios atletikos pirmenybėse Aidas Aleksiejus buvo devintas, krepšininkė Aušra Bimbaitė pirmose Pasaulio jaunių sporto žaidynėse apdovanojta sidabro medaliu, Romas Kišūnas tapo Baltijos šalių motokroso nugalėtoju.

Antroje tautinėje olimpiadoje medalius iškovojo lengvaatletis Dalius Garuolis ir sunkiaatletis Aidas Aleksiejus. Mūsų rajonas pagal pelnytus medalius neoficialioje įskaitoje užėmė 15 vietą. Lietuvos moksleivių žaidynėse rajono mokyklų komanda bendroje įskaitoje buvo dešimta, o J. Tūbelio gimnazijos sportininkams atiteko šeštoji vieta.

Rajono moksleivių žaidynėse nugalėtojais tapo J. Tūbelio gimnazijos, Senamiesčio

vidurinės ir Kavoliškio pagrindinės mokyklų kolektyvai.

Daugiau kaip 50 rajono gyventojų baigė pradinę sveikatos mokyklą. Vyko kūno kultūros praktiniai užsiėmimai, seminarai, sveikatos šventės. Aktyviausiems kūno kultūros ir svei-

na. Surengtos atskirų sporto šakų pirmenybės, taurių varžybos, turnyrai. Pirmą kartą vyko seniūnijų krepšinio pirmenybės, rankos taiklumą aikštelėje bandė šeimos.

Rajono gyventojams, norintiems sportuoti, sudarytos neblogos sąlygos. Didžiausia sportininkų kalvė, be abejo, buvo ir yra Rokiškio sporto mokykla. Ją pernai lankė 623 moksleiviai. Iš jų 162 tobulinosi krepšinio, 90 - šaudymo, 55 - lengvosios atletikos, 86 - ledo ritulio, 80 - šachmatų, 39 - sunkiosios atletikos, 21 - dziudo imtynių, 20 - orientavimosi sporto, 60 - futbolo ir kitų sporto šakų treniruotėse. Registruota 17 kūno kultūros ir sporto klubų. Krepšinio federacija, sporto klubai "Grizlis", "Sartai", "Viesulas", "Samurajus" ir kiti dalyvavo Lietuvos sporto federacijų ar sąjungų veikloje.

Rajone yra 15 sporto salių, 11 mokymo įstaigų aikštynų, 2 futbolo aikštės,

ledo ritulio aikštė... Kūno kultūros ir sporto užsiėmimams (ritminės gimnastikos, šachmatų, sunkiosios atletikos, kultūrizmo) buvo panaudojamos įrengtos arba pritaikytos patalpos.

Rajono kūno kultūros ir sporto centras parengė sporto plėtojimo programą 1999-2000 metams. Joje numatyta daugybė priemonių, kad sveika gyvensena būtų prieinama daugeliui žmonių.

Autoriaus nuotrauka

Sportininkai 1998 - ieji

Rajono Kūno kultūros ir sporto centro direktorius Augutis Kriukelis ir Krepšinio federacijos prezidentas Romas Kundelis neslepia šypsenu - 1998 metai buvo sėkmingi.

kos gyvensenos propaguotojams buvo sudarytos galimybės dalyvauti respublikinėse sveikatos šventėse, tradiciniuose bėgimuose, konkursuose. Lietuvos Respublikos Prezidento taurės konkurso "Lietuvos sveikuolis 98" nugalėtojais tapo Zita Stalaušienė ir Alis Zibolis.

Vyko kūno kultūros mokytojų, sporto trenerių metodiniai užsiėmimai, pirmą kartą rajone surengti respublikiniai seminarai "Gyvenimo būdas ir lėtinių susirgimų diagnostika", "Judėjimas + džiaugsmas + nauda = kūno kultūros pamoka", Lietuvos sporto federacijų die-

LNK

TREČIADIENIS, sausio 13 d.

6.10 Programa. 6.15 TV shop. 6.30 Ryto ratas. 8.30 "Be namų negerai". 9.00 "Saulėta pakrantė". (k.). 9.45 Animacinis serialas. 10.10 TV shop. 10.40 "Turtuolė" (k.). 11.25 Dar ne vakaras (k.). 12.10 Holivudo žinios (k.). 12.35 Keturi ratai (k.). 13.00 "Jaunystės karštis" (k.). 13.45 Srovės (k.). 14.35 TV shop. 14.50 "Marisol" (k.). 15.20 "Koltas". 16.10 "Jaunystės karštis". JAV serialas. 16.55 "Be namų negerai". 17.25 "Turtuolė". 18.10 "Saulėta pakrantė". 19.00 "Marisol". 19.30 "19:30". 20.00 "Žmogžudysčių skyrius". JAV kriminalinė drama. 21.00 "Nuodėmės adresas - aukštuomenė". 22.00 "Pakvaišusi porėlė". Humoro serialas. 22.30 "22:30". 22.45 "Nedas ir Steisi". 23.10 "Maikas Hameris". 0.00 "Greitojo reagavimo komanda". N-14.

TELE3

6.15 Programa. 6.20 "Kalifornijos svajokliai". 6.45 "Princas Drąsuolis". 7.15 "TV Shop". 7.30 "Slaptosios aistros". 7 s. 8.00 "Marija Izabelė". 69, 70 s. 8.45 "Santa Barbara". 1635 s. 9.35 "Žavūs ir drąsūs". 1040, 1041 s. 10.00 "Atspėk kainą". 10.50 "Abipus sienos". 11.20 "Už kampo". 11.50 "Darma ir Gregas". 18 s. 12.10 "Kita meilės pusė". 50 s. 13.00 "Džesika Flečer". 13.45 "TV

Shop". 14.15 "ZTV". 14.45 "Beverli Hilsas, 90210" VI dalis. 30 s. 15.30 "Santa Barbara". 1635 s. 16.20 "Kita meilės pusė". 51 s. 17.10 "Slaptosios aistros". 8 s. 17.35 "Žavūs ir drąsūs". 1042 s. 18.05 "To dar nebuvo". 18.10 "Marija Izabelė". 71, 72 s. 19.00 Žinios. 19.20 Sporto naujienos. Orų prognozė. 19.30 "Be tabu". 20.00 "Eli Makbyl". 19 s. 21.00 "Ligoninės primamas". III dalis. 7 s. (T). 22.00 Žinios. 22.10 "Niujorko policija". IV dalis. 2 s. (T). 23.00 "Vedęs ir turi vaikų". V dalis. 1 s. 23.30 "ZTV".

LNK

KETVIRTADIENIS, sausio 14 d.

6.10 Programa. 6.15 TV shop. 6.30 Ryto ratas. 8.30 "Be namų negerai". 9.00 "Saulėta pakrantė". 9.45 Animacinis serialas. 10.10 TV shop. 10.40 "Turtuolė". 11.25 Baltojo katino svetainė. 11.55 N-14 (k.). 12.05 Aukselis (k.). 12.30 Sveikatos ABC (k.). 13.00 "Jaunystės karštis" (k.). 13.45 Bobų vasara (k.). 14.30 Programa. 14.35 TV shop. 14.50 "Marisol" (k.). 15.20 "Koltas". 16.10 "Jaunystės karštis". 16.55 "Be namų negerai". 17.25 "Turtuolė". 18.10 "Saulėta pakrantė". 19.00 "Marisol". 19.30 "19:30". 20.00 N-14 (k.). 20.15 Euroliga. Laida apie krepšinį. 20.30 Eurolygos krepšinio varžybos. Kauno "Žalgiris" - Manresos TDK (Ispanija). Tiesioginė transliacija iš Kauno. Pertraukoje ir po transliacijos laidos apie krepšinį

"Euroliga" tęsinys. 22.10 Nosis. Humoro laida. 22.30 "22:30". 22.45 "Nedas ir Steisi". 23.10 "Teismo rūmai". 0.00 "Greitojo reagavimo komanda". JAV kriminalinė drama. N-14.

TELE3

6.15 Programa. 6.20 "Naujoji Lesė". JAV nuotykių filmas. 1 s. 6.45 "Nauji Popajaus nuotyčiai". 4 s. 7.15 "TV Shop". 7.30 "Slaptosios aistros". 8 s. 8.00 "Marija Izabelė". 71, 72 s. 8.45 "Santa Barbara". 1636 s. 9.30 "Žavūs ir drąsūs". 1042 s. 10.00 "Hudsono gatvė". 5 s. 10.25 Eridanas. 11.00 "Laimės ratas". 11.45 "Karo lauko ligoninė". Komedijs. II dalis. 11 s. 12.10 "Kita meilės pusė". 51 s. 13.00 "Džesika Flečer". 13.45 "TV Shop". 14.15 "ZTV". 14.45 "Ratuotas riteris". II dalis. 11 s. 15.30 "Santa Barbara". Drama. 1636 s. 16.20 "Kita meilės pusė". 52 s. 17.10 "Slaptosios aistros". 9 s. 17.35 "Žavūs ir drąsūs". 1043 s. 18.10 "Marija Izabelė". 73, 74 s. 19.00 Žinios. 19.20 Sporto naujienos. Orų prognozė. 19.30 "Tegyvuoja karaliai". 20.00 "Laiško policininkas". 5 s. 21.00 "X failai". III dalis. 19 s. (T). 22.00 Žinios. 22.10 "Byla". 18 s. Detektyvas. 23.00 "Vedęs ir turi vaikų". V dalis. 2 s. 23.30 "ZTV".